

Salgótarján és Vidéke.

Szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — A Polgári Kör hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10.—	A Polgári Kör tagjai és tanítók részére:
Fél évre . . . 5.—	Egész évre . . . 6.—
Negyed évre . . . 2.50	Fél évre . . . 3.—
Egyes szám ára 20 fill.	Negyedévre . . . 1.50

Felelős szerkesztő:

Dr. CZIGLER JAKAB

Minden a lap szellemi részét illető közlemények valamint hirdetések és előfizetések a „Salgótarján és Vidéke” szerkesztőségében, vagy a Boros nyomdába intézendők.

Egyről-másról.

Iszonyatos meleg van, benne vagyunk nyakig a kánikulában. Vágyódik mindenki egy jó hűvös, tiszta szabadfürdő után, de hát nálunk, ami ugynevezett uszodánk pedig nem nagyon csabít az ő kistalytiszta vizébe.

Meleg van s úgy mint minden évben ilyenkor, most is plakátok hirdetik, hogy óvakodjunk egy szörnyű vendégtől a kolerától, mely már közelünkben Oroszországban nagyban tartja aratását. Mindenféle óvszabályokat diktálnak ránk persze a fő a tisztaság s jó levegő.

Nálunk azonban az úgynevezett tisztasággal csehül vagyunk. Ott van pl. a szerencsétlen Harangozó utca, hol valóban csudaszamba megy, hogy ott nem dühöng örökös járvány. Az egész utcán, mely a Pósta-utca rendezése folytán most jóval lejjebb fekszik a többi utcáknál végig folyik egy nagy bűzös pocsolya, mely a bacilusok pompás termőhelye, no de majd rákerül a sor ennek az utcának rendezésére is.

Ilyen nagy melegben nem jó a nagy sietés, mert az ember könnyen megizzad s gyorsan náthát is kap. Hogy nagyon ne siessünk arról itt gondoskodva van, mert hát kinek sürgős dolga van és siet a vizen tuli részre (Budára), vagy a vasgyár felé, az bizony igen gyakran ott kénytelen megállni a Vadász előtt,

vagy a zagyvai rakodó sorompójánál s várni, míg egy jó hosszú tehervonar el-el ballag, vagy míg a tolatás tart. No de majd segítve lesz ezen is, valamikor lesz felső átjáró, lesz még megállóhely is valamikor.

Vége felé közeledik az agynevezett vakáció s nemsokára újra megkezdődnek az előadások az egyes iskolákban s valóban jól esik már egyszer arról is hirt adnunk, hogy az állami elemi népiskolák is már szeptember hónapban megnyílnak és itt sem lesz fenakadás, mint azt majdnem biztosra vette mindenki. Igaza volt tehát a kir. tanfelügyelőnek és az előjárásnak, hogy az építőt arra kötelezte, hogy szeptember elsejére az építkezés be legyen fejezve. Ami lehetetlennek látszott, mégis meg lett az iskolák felépültek s remélhetőleg megszűnik már ama vizás állapot, hogy több mint 200 iskolázatlan gyermek volt nálunk, mert az iskolákban hely nem volt. Most már nem kifogás többé a helyszűke, de még a szegénység sem, mert tandíj már nincs az elemi népiskolában, az 50 fillér beiratási díjat is csak az fizeti, aki bírja. A szülők már örülnek, hogy gyermekeik a hosszú szünidő után végre már iskolába kerülnek.

A vakáció végével megszűnik az élénk sport élet nálunk, mely valóban igen szépen fejlődött nyáron. Öröm volt nézni fiatalágunkat, amint a pályán a sport különféle nemeit gyakorolta s dacára annak, hogy sport egyesületünk még

nagyon is fiatal, már büszkén tekinthet vissza győzelemre is, megverte a műegyetemi csapatot s a Hatvaniakat. Diákjaink mulatságot is rendeztek a sportegyesület javára, mely anyagilag nem épen sikerült s mint b. lapjában olvastam a mulatságról szóló referáciában a tudósító nagyon is neki támad az intelligenciának.

Pedig tessék elhárítani, ritka az olyan kisebb község, hol annyit áldoznának a játékonyságra mint épen nálunk. Alig van olyan hét, hol valamely játékonycélú mulatság nem volna, ha más célt már nem tudnak, hát még a kórház javára is rendeznek népiünnepélyt. Sok a mi sok a közönség zsebe végre is megunja ezt a sok hangzatos címet és a sporolás szempontjára helyezkedik.

Ha valaki játékonyságot akar gyakorolni, megteheti, gyakorolja azt saját zsebére, vagy gyűjtsön tagokat a nemes cél támogatására, de tagdíjakat fizetni és a mellett még mulatságokban is részt venni, az egy kicsit — sok. Mert tessék csak tekintetbe venni, hogy a mulatságra nem csak a beléptidíj, melyet sokan szívesen meg is fizetnének, de sok más kiadással is jár s a mai drágaság mellett, huzódik tőle mindenki.

Drága most minden még a telefon is drágul. Balassagyarmattal ingyen beszélhetek az előfizetők, most 2 koronába kerül a beszélgetés. Mint értesülünk strájkolni akarnak az előfizetők.

X.

TÁRCZA.

A „Rodney.”

Szép, hatalmas hadihajó a „Rodney”; — de sok régi emlék ujul fel bennem, midőn nevét kiejtem.

Vajjon azok a derék angol fluk akik rajta voltak, emlékeznek-e még egykori „hungari” barátaikra, kikkel valaha vígan kocintottak és lelkesen kiabáltak:

— Ein herr Good, ein Himmel, — Hungari and Engländer!

Mennyire csodáltam őket sokoldalúságukért, ahogy mindenféle helyzetben könnyen feltalálták magukat. És az ő derék csónakmesterük a rettenthetlen hidegvérű tengerész, ő is egyike volt bámulatom tárgyának, aki mindenre a világon végtelen nyugalommal mondta:

— All right! (All rajt!)

Midőn Kiasamónál leromboltuk a már pusztá várost, hogy a felkelők ne vethessék meg benne a táborukat, — mily tevékenységgel sürgött-forgott derék matrózai között és adott utasításokat az ő kipróbált vonócsigáira, melyekkel azok a legerősebb falakat látszva döntötték le és a legerősebb gerendákat is látszva szakgatták ki.

És midőn hízkelve mondták neki:

— Uram a vonócsigák jól működnek!

Kissé büszkélkedve mondta:

— All right!

És mikor az egyik vonócsiga horogja elszakadt, arra is azt mondta bár a szíve vérzett:

— All right!

Vagy Szelino-Casztelinál ahol a török erődöket ostromló felkelőket leszorítottuk a hegyekről, s ahol egyik legkedvesebb matróza megsebesült, — annak is azt mondta, bár a szemébe könny csillogott:

— No félj semmit flam! All right!

Chakaláriánál csúnya napuk volt, lőporfüsttel volt tele a levegő és zugott a fül a sok ágyudőrejtől; a török erődöket lőttük, amelyeket elfoglaltak a felkelők. Akkor versenyeztünk velük, hogy ki tud több „treffert” csinálni és mi győztünk, a derék angol fluk is elismerték, hogy ebben az egyben, a lövésben nem tudnak minket lefőzni.

És végül Phaleronban.

A görög nép lázongott uralkodója ellen, a háború miatt és megjelentek a nagyhatalmak hadihajói Phaleronban, Athén előtt.

Mily emlékezetes napokat éltünk a ragyogó éghajlatu Phaleronban: csónakversenyeket rendeztünk, kirándulásokat tettünk, megnéztük Athénben a sok régiséget: These templomát, Jupiter templomát, Lisikrate om-

lékét, fölmentünk az Akropoliszra s a míg én figyelemmel vizsgálódtam Uliisses meg Penelope körül, addig a derék angol fluk fölmásztak egy hatalmas corinthusi oszlopra és lógatták a lábukat.

Egy napon eltemettük egyik gépmesterünket, a túldoldalra vitték őtet, a pirusi temetőbe, — valamennyi nemzet tengerészei ott voltak a temetésen.

En nem voltam ott, nagy beteg voltam; majdnem elutaztam én is arra a nagy világkörüli útra, ahonnan még egyetlen tengerész sem érkezett vissza.

Rettenetes lázam volt; a testem mint a fűtött kemence, a bőröm száraz, fakó, — felakadt szemmel, összeszorított ajakkal feküdtem napokig eszméletlenül, csúnya betegség, malária a neve, még Krétában szereztem.

Borzasztó lázálmaim voltak. Azt képzeltem, hogy fejem egy óriási vasgömb, lábaim vastag ágyúcsövek s nekem ezeket mind mozgatni, emelgetni kell.

Iszonyú szomjúság gyötört; — a távolban nagy vizzuhatagot láttam, hűde, friss szaga egész hozzám ért . . . hogy vonsoztam azt az ágyúcsövet, törekedtem, csúztam másztam míg oda értem, — csaldóttam nem volt ott más csak száraz, sivár pusztaság mindeufelé.

Úgy éreztem, hogy a testem megolvad, mi tha threvaszlapokon feküdtem volna; — a távolban hómezőket, jéghegyeket láttam;

A salgóbányai ünnepély.

Szép és lélekemelő ünnepély folyt le vasárnap folyó hó 22-én Salgóú, akkor szentelték fel újra, tíz éves jubileuma alkalmából az olvasókör zászlaját.

Az ünnepély lefolyása;

Reggel 8 órakor a salgói alkalmazottak gyülekezése az iroda előtt.

A salgótarjáni acélgyári Olvasókör és a bányászati kőszénbánya Olvasókör küldöttségeinek fogadása. Az acélgyári Olvasókör küldöttsége zászlójával jelent meg, melynek feljövetelekor a salgói zenekar a Hymnust játszotta, a bányászati Olvasókör küldöttségét Rammeshofer Béla bányafőnök és Pichler N. főtanító vezette. Megjelent az ünnepélyen az ünnepélyen az acélgyári tiszti Kaszinó számos tagja is, Wabrosch Béla, főmérnökkel az élén.

A salgói zászló kihozatalakor az irodából a zenekar a Hymnust játsza, melyre Szlovikovszky Olga a 15 fehérbe öltözött koszorus lány vezetője a salgói Olvasókör által ajándékozott nemzetiszínű szalagot feltűzi.

Menet indulás 9 órakor, elől a salgói zenekar Ursutz karmester vezetésével, azután az acélgyári zászló az Olvasókör tagjaival, azután a bányászati küldöttség, utána a salgói zászló, melyet a csinos, nemzeti színű válszalaggal díszített koszorus lányok követnek. Ezután következett Laun Ferenc mint a salgói alkalmazottak vezetője, csinos bányász uniformisban, a bányászok bányász ruhában, a műhely munkások egyenlő kék öltözetben.

A telep parkja előtt a menet megáll, hol Szlovikovszky Emil bányafőnök a zászlót, a megjelent vendégeket és küldöttségeket szép, rövid beszéddel üdvözlí.

A menet bevonul a parkba, hol a nagyszámú vendégek, a zagyvai lakosok lobogókkal érkező bucsujáró, menete és az összes salgói lakosok lassan helyet foglalnak. Kezdődik a nagyon csinos, ezen alkalomra felállított oltárnál; a szent mise, melyet Herceg János két papnövendékkel tart. A nagy misénél felváltva a salgói zenekar és dalegyetel működik közre, Ertl salgótarjáni kántor, Ursutz karmester és Hlinczko salgói tanító dirigálása mellett.

A mise végefelé a zászlót megkoszorúzták.

Gleidura Géza, apátplebános szívéhez szóló, az összes munkásokat és közönséget mélyen megható szt. beszédet tart, mely különösen a munkásoknak szól, utána a jubiláló salgói zászlót megáldja, mely aktusnál a szép szt. beszéd hatása alatt sokaknak örömköny jelent meg szemében.

Következett két bányaaltszist által elmondott megható bányász ima.

A közönség kivonult s a megáldott salgói zászlót, mely most már előhalad, kint a zenekar indulóval fogadja s az alkalmazottak tisztelegő sorfala előtt elvonulva, a menetet az élelmezési épület elé vezette, hol aztán szétszózlott.

A miséhez a bánya kotogó mélabus hangja szólította a hívóket.

A menet érkeztekör és a szent mise közben taracklövésök szóltak.

A park bejáratát szép diadalkapu díszíti, mely tárna bejáratot ábrázol, 1899. és 1909. évszámok jelzik a diadalkapun a jubiláló zászló korát.

Délben 12 órakor kezdődött a közös ebéd, melyen a nagyszámú vendégen kívül a küldöttségek és a salgói altszistek, nemkülönben a salgói munkások hat tagja is részt vett. A terítékek száma 70 volt. Ebéd közbe a salgótarjáni cigányzenekar játszott. Szlovikovszky Emil mondja az első felköszöntőt a vendégekre és Gleidura apátplebánosra, Gleidura felköszönti Szlovikovszky Emilné, Wabrosch Béla általánosságban a bánya és kohóalkalmazottak, különösen a munkások kulturális intézményeit dicőíti. Elhangzott még sok komoly és tréfás beszéd, mely a jó ebédet nagyban fűszerezte s megteremtette a jó kedvet.

Délután a közeli erdőben a salgói zenekar és dalkör által rendezett hangverseny következett, mely tekintettel különösen a dalkör 2. évi fennállására, nagyon jó sikerült, a jó siker Ursutz zenekar-vezetőnek és Hlinczko János dalkör vezetőnek az érdeme.

Hangverseny után tánc, este tűzijáték következett.

Az egész ünnepély jólsikerült, a résztvevők s salgói munkások közt mindvégig a legjobb egyetértés és jókedv uralkodott, mutatva azt a szívélyes jó viszonyt, mely a gyár vezetősége és alkalmazottai közt uralkodik.

Hirek.

Személyi hír. Tóth Gyula, községi bíró folyó hó 25-én ismét átvette hivatalát.

Athelyezés. Bechine László pálfalvai bányatársulati tanítót, igazgatósága a vulkáni (Hunyadmegye) iskolához helyezte át.

Kinevezés. A m. k. val-és közokt. minis-ter Kirehner Béla volt ev. tanítót a helybeli áll. elemi népiskolához nevezte ki rendes tanítónak.

Dalárdáink győzelme. Az acélgyári dalárda résztvett a kecskeméti országos dal-ünnepélyen s a III-ik csoport második díját nyerte. Ha tekintetbe vesszük azt, hogy a dalárda tagja nagyobb részét acélgyári munkások, annál nagyobb elismerés illeti őket s derék karmesterüket Ursutz Józsefet. De elismerés illeti a gyár vezetőségét, ki oly nemesen gondoskodik munkásairól s alkalmat ad nekik, minden szép s nemes dologban résztvehetni s alkalmat nyújt nekik az önművelődésre s továbbképzésre.

Állami elemi iskolai beiratások. A starjáni állami elemi iskolánál az 1909—10. iskolai tanév szeptember 2-án veszi kezdetét. Mivel pedig az 1908. évi XLVI. tc. értelmében az állami elemi népiskolában az ingyenes népoktatás a folyó év szeptember 1-ével hatályba lép, ennél fogva az állami elemi népiskola tanulói a törvény 8. §-a szerint sem tandíjat, sem 30 filléres nyugdíjárnulékot nem fizetnek, csupán 50 fillér beiratasi díjat. Akik szegénységüket hitelesen kiállított szegénységi bizonyítvánnyal igazolják, azok a beiratasi díj alól is felmentetnek s lehetőleg ingyenes tankönyvekben is részesíttetnek. Tekintettel az ingyenes népoktatásnak életbe lépésére, fölkeretnek az igen tisztelt szülők, hogy gyermekeiket szeptember 2-tól 9-ig naponta d. e. 8 11-ig és d. n. 2 4 óráig a volt róm. kath. iskola helyiségében tartandó beiratasi napokon okvetlen irassák be, mert azontul ha a létszám megtelik, gyermekeik nem fognak fölvetetni. — A beiratkozó növendékek himlőoltási és születési bizonyítványa a beiratkozás alkalmával okvetlen bemutatandó. Az első osztályokba csak azok vétetnek föl, akik a 6-ik évöket már betöltötték. Az ismétlő iskolában a beiratás teljesen díjmentes. A fölvételi és javító vizsgálatok a beira-

hogypeltem azt az óriási vasgömböt a nyakamon, majd megszakadtam annyira törekedtem, — mire odaértem nem volt ott semmi, csak lángoló, perzselő homoksivatag.

Ott feküdtem a hajókorház kis szobáskájában, ahol két ágy alighogy elfér egymás mellett, Akkoriban hozhatták le a nagybeteg gépmestert, a szívének volt valami baja.

Egy éjjel azt álmodtam, hogy egy nagyon sápadt képű ember ül velem szemben és beszél különös, misztikus dolgokat a másvilágról és hív hogy menjek vele, ott nincs több sznnvedés, ott az örök nyugalom és boldogság van.

Kézze lábbal tiltakoztam: dehogy megyek, hisz oly fiatal vagyok, még nem is életem. Rémülötmben fölbredtem, felnyitottam a szemem; a plafonról villanylámpa világított, az átelleni ágyon feküdt az a sápadt képű ember, furcsa üveges szemével rám bámulva, — nini, mondtam magamban, hiszen ez Nagy Jóska a gépmester. Kívülünk nem volt más a szobáskájában. Engem bántott az a mozdulatlan nézése, rászóltam:

— Gépmester úr!

Semmi felelet.

Nagynehezen fölkeltem az ágyról, oda-léptem hozzá; — hideg volt, meg volt halva.

Egyszerre nagy változat vett rajtam erőt; egyedül vagyok egy szobában egy halottal. Istenem, dehogy maradok itt inkább meghalok.

Kimentem a szobából, felvászorogtam a lépcsőn ki a hajó elejére a forkasztelre; fölöttem a kellemes phaleroni éghajlat, millió csillagaival. Hanyatt feküdtem a kemény deszkafedélzeten és lázas fővel elkezdtem bölcsekedni:

Igazán milyen is az ember élete, — ennek a szegény embernek tegnap még a kis ujjában voltak a modern géptudományok, s ma már egy élettelen tárgy, akárcsak az üres csigaház, melyből kipusztult a gazdája.

Miért is iszonyodik úgy az élő ember a halottól? Talán mert gyerekkora óta telebeszéli a fejét hazajáró lelkekről, meg rejtelmes túlvilági dolgokról.

Az emberiség szeret magának mindenféle privilegiumokat beképzelní, — mintha ez a földgolyóbis egyenesen az ő kedvéért lenne teremve, hogy ő azon zsarnokoskodjon és dorbézoljon, — pedig ha egy kicsit gondolkodunk rájövünk, hogy az ember is csak olyan véletlenül termelt meg a földön, mint ahogy megtarem a sajtkar z-kukac. És az ember élete is csak olyan hajszálon függ,

mint azé a kukacé.

Ezen egy kicsit megnyugodva lementem, a betegápolót aki az előttemben elaludt, fölkeltem, ő aztán jelentette a halálesetet az orvosnak.

Hanem a rémület nekem használt és a ragyogó, enyhe phaleroni éghajlat meggyógyított.

Egy napon aztán fölszedte horgonyait a „Rodney”, — hazaszóltotta őket gondos szülőjük Angolország. Minden hajó szépen föl volt díszítve tiszteletökre, a legénység mindenütt szalut-állásokban. És ők lassan vonultak el minden hajó előtt hatalmas „hurra”-val üdvözölve azt. Midőn mellettünk mentek el, mi is üdvözöltük őket, — láttuk a derék csónakmestert, valamit kiállított felénk, de mi a távolságtól nem értettük, — bizonyára azt kiállította bátorítólag:

— Ne féljeteK semmit fiúk! All right!

Sokáig meghatva néztünk utánok, míg eltűntek a láthatáron. Ivo Jurica is, a kerges kezű és kerges szívű dalmata matróz, öklével valamit szédörgölt a szemében, miközben bánatosan mondta:

— Szegény Rodney, elment. . .

Hippos.

tási papokon d. e. 11 12 óráig tartatnak. A magánvizsgálatok pedig szeptember hó 6-án d. e. 10—12 óráig. A vidékről jövő tanulók szülői felkéretnek, hogy az igazgató nélkül gyermekeik számára szállást és ellátást ne fogadjanak. A rendes tanítás a beiratások eszközölése után szeptember hó 9-én veszi kezdetét.

Sport.

Néhány szó a testedzésről.

A Motesz—Masz vizsály csak áldást hozott a magyar atletika továbbfejlődésére, amennyiben a masz is felvette sporteszméi közé a tömegképzésnek oly régen, de sohasem eléggé hangoztatott eszméjét, mely nélkül egy állam sem veheti fel a siker reményével a küzdelmet a nagy német és angol nemzetekkel. A sokat gáncsolt és ócsárolt Jahn-féle tornarendszer még most is virágzik, dacára a szabadtéri sportok nagy elterjedtségének és virágzania kell még sokáig mindazon államokban, melyek Németországot választották mintaképükkül. Teljesen új irányt adtak azonban a skandináv népek a torna fejlődésének természetesen szintén szem előtt tartva a tömegképzés célját. És hogy tornarendszerünk, mily követésre méltó, mily megfontolandó, azt mutatja az a kiváló élvezet, melyben a tavalyi londoni olimpiád és az 1906-iki athéni olimpiád nézőközönségének, de a kiküldött szakférfiaknak is részük volt. A férfiaknak és nőknek precizen keresztül vitt szabad- és szergyakorlatok azt a gondolatot keltették a szakférfiakban, hogy ez a követendő, ez a helyes irány, mellyel felfrissítve a Jahn-féle rendszert, minden állam az elérhető legnagyobb nemzeti erő birtokába juthat.

A magyarok közül, a magyar torna legkiválóbb szakférfija, Bély Mihály volt az, aki felismerte és először ismertette a svéd szabad- és szergyakorlatoknak nemcsak fizikai, hanem kedély-erő nevelő céljait, útjait és ezekhez képest alakította át a magyar tornát, összeegyeztetve a svéd rendszert a német tornarendszerrel. És valóban ma már úgy a tornaegyletekben mint az iskolákban nagy tért hódított a svéd rendszer, melynek tételei úgy a szabad-, mint szergyakorlatoknál, a lehető legegyszerűbb összetételeken alapulnak, ellentétben a német rendszer gyakorlatjaival.

A tömegképzés a monarchia egy részében sem jutott oly tökélyre, mint Csehországban a „Sokol” létesítésével és virágzásával, de mindez elenyészik a külföld de különösen Anglia és Amerikával szemben. Egy olyan állam, mint Anglia, mely a legtöbb olimpiai versenyeken 26 világbajnokságot biztosított a maga számára Amerika 12 világbajnokságával szemben, nem szólva a helyezésekről, a tömegtudásnak mintaképe. Egy olyan állam, melynek polgárai közül buszonhatan tudták kivívni a „világ legjobbjának” büszke címét, nemcsak megérdemli, hogy hatalmas legyen, hanem szükségképpen kell, hogy a „világ ura” legyen.

Nézzük csak, hogy az atlétikának egyes ágaiban kik dominálnak. A 100 yardon nem angol, sem amerikai a legjobb, hanem az afrikai Walker, ki Duffynek 9.8 mp.-es rekordját 9.6 mp.-re javította. De már Walker után egy egész sereg angol és amerikai körülbelül egyenlő nívón áll. A 220 yardon szintén idegen: az ausztráliai Kerr a legkiválóbb. A síkfutásnak legklasszikusabb

távján az angolok és amerikaiak kb. egyenlők. Az angol Halswell, Cartmell, az amerikai Carpenter egyforma nívón állnak, mindegyik 50 mp.-en belül futja a távot. Klasszissal áll alattuk a német Braun, csak ő alatta állnak egy klasszissal a magyar Bodor és Nagy. Bodornak legjobb ideje a távra 52 mp. volt, de a 1/2 angol mf. nem az ő távja. A 1/2 angol mf.-ön amerikai dominál Sheppard, ki 1 perc 52 2/3 mp.-es idejével fényes világrekordot állított fel. A londoni olimpiádon ezen a távon az angolok szóhoz sem jutottak, amennyiben a második helyet az olasz Lungli, a harmadik helyet Braun és a negyedik helyet Bodor foglalta el 1'56 mp.-cel. Az egy, két, három és öt angol mf.-es távok az angolok távjai. Erős konkuriensek ezen a távon a svédek, kiknek legjobb emberük Svanberg. A marathoni futás terén azonban az angolok szorúlnak hátra az amerikaikkal szemben, kiknek legjobb embereik Hayes, Hefferon, Lonpboat. A gátfutásban Amerika dominál, amennyiben négy embere futja 16 mp.-en belül a 120 yardot. Legjobb köztük Bacon. A távugrásban egyformák Anglia és Amerika, de a magasugrásban Amerika messze felette áll Angliának. A magasugrás az egyetlen ága az atlétikának melyben mi, magyarok is számottevő ellenfelek vagyunk. Az 1904-iki san-louisi olimpiádon dr. Gönczy második lett 180 1/2 cm.-rel, az 1906-iki athéni olimpiai versenyen ugyancsak ő második lett 178 cm.-rel, míg az 1908-iki londoni olimpiádon dr. Somodi 188 cm.-rel második lett az amerikai Porter előtt, ki 190 cm.-t ugrott. A rúdugrásban Amerika és Franciaország vezetnek. A súlydobásban, diszkoszvetésben, kalapácsvetésben Amerika „hors concours.” A gerelyvetésben mi magyarok tartjuk a világrekordot Kóczán Móricnak 57 m. 88 cm.-es dobásával. Méltó ellenfele Kóczánnak a svéd Leuning, a kétszeres világbajnok.

Mi, magyarok kontinentális viszonylatban első helyen állunk a súlydobásban, diszkoszvetésben, magasugrásban, távugrásban és gerelyvetésben.

Dr. Baj-dy.

S. S. E. I.: S. S. E. II. 20:0. F. hó 22-én tartotta sport egyesületünk első csapata tartalék csapatával mérkőzését melyből az első csapat került ki győztesen fölényes játék után a fenti, arányban.

672/1909. sz. vhtó.

Árverssi hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti keresk. és vto kir. törvényszéknek 1908. évi 158071. sz. végzése következtében dr. Witz Zoltán budapesti ügyvéd által képviselt Belvárosi Bank r. t. javára 340 k. s jár. erejéig 1909. évi márc. hó 31 n. foganatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2600 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbírósa 1909-ik évi V. 58/3. számú végzése folytán 138 kor. 91 f. hátralékos tköv. erejéig, Sámsonháza vhtást szenvedett 82. sz. a levő lakásán leendő megtartására 1909. évi szeptember hó 13-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venpi szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107.

és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Salgótarján, 1909. évi aug. 19 n.

Krúdy Dezső, kir. bír. végrehajtó.

Másolat. 361/908. kih.

Ítélet.

Oszterreicher Lajos marcali születésű 62 éves, izr. kocsmáros, nős, rendezett, hamisított tej forgalomba hozataláért a főleki járás főszolgabírája által 117/908 kih. sz. a 40 kor. és 1001/908 kih. sz. a 30 koronára büntetett sárgyalusi lakost vizszel hamisított tejnek forgalomba hozatala miatt az 1895. évi XLVI. t.-c. 3 §-ának e pontja alapján 2 napi elzárással büntetett, továbbá fe erészben az államkincstár, földművelési Sárgyalu község szegényalapja javára fordítandó 100 korona pénzbüntetésnek 15 nap alatt külföldi végrehajtás terhe alatti lefizetésében, azonkívül 8 korona vegyvizsgálati díjnak megfizetésében.

Az ítélet pedig az 1895. évi XLVI. t.-c. 7 §-ának alapján marasztalt költségére a „Salgótarján és Vidéké”-ben, valamint a „Nógrád-vármegye” és „Nógrád Honti Híradó” lapokban közléstenni rendeli.

Indokok: Az 1907. évi január hó 30-án Salgótarjánban felvett egyezmény 1 A. és 1 B. tételeinek és az 1907 év március hó 8-án felvett jegyzőkönyv adatainak megegyező tanúsága szerint az a 18 éves kanna, melyből a minta vétetett, vádlott nevével és a minta vételekor a kanna sértetlenségét igazoló pecsétjével volt ellátva. Ezért a tejtől tehát a vádlott költség Oszterreicherrel illeti, annál is inkább, mert 1908. évi Szeptember 2-án történt kihallgatás alkalmával beismeri, hogy a kérdéses alkalommal Brunn Nándor kocsi az ő saját pecsétjével ellátott tejes kannákat sárgyalusi kocsiá tette s elárulással Salgótarjánba szállította. Vádlott azt igazolni nem tudta, hogy a tejhamisítást ki követte el, így ő, mint forgalomba hozó, marasztalandó volt és pedig, mert háson kihágásért a salgótarjáni főszolgabíró által annak az iratokhoz csatolt 1228/908 számú Átirata értelmében jogerősen két ízben lett megbüntetve. Vele szemben az 1895 év XLVI. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 38286/1896 számú földművelésügyi m. b. minisiteri rendelet 21—f. 2. pontjának 3. bekezdése és a 22—f. alkalmazandó volt.

Mely ítélet kihirdetése, vádlott, mint fellebbezési jogára kitanított, fellebbezését bejelentette. Erre kitanított, hogy írásbeli indoklás 8 nap alatt hivatalomnál beadhatja. Szécsény, 1908. Szeptember hó 2-án Halmay a. k. th. főszolgabíró.

Szám 5016/909. Nógrád-vármegye közigazgatási bizottságától. — A várm. közigazgatási bizottsága a szécsényi járás főszolgabírájának fenti kih. sz. ítéletét, a melyben Oszterreicher Lajos kocsmáros sárgyalusi lakost, vizszel hamisított tejnek forgalomba hozatala miatt elkövetett és az 1895 évi XLVI. t.-c. 3 §-ának e) pontjában ötkösz kihágásért 2 napi elzárás költségén elszárazandó elzárásában mint főbüntetésben, és felerészben az államkincstár, földművelési Sárgyalu község szegényalapja javára fordítandó és behajthatatlanság esetén további 5 napi elzárásra átváltandó 100 korona pénzbüntetésben marasztalta. Ezenkívül köte este a felmerült 8 korona vegyvizsgálati költségnek a megfizetésére, és az 1895 évi XLVI. t.-c. 7 §-ának rendelkezéseire képest a jogerős ítéletnek a „Salgótarján és Vidéké”-ben a „Nógrád-vármegye” és „Nógrád Honti Híradó” című lapokban marasztalt költségére leendő egyszeri közléstől rendelte el, a szóbelileg közzévetett fellebbezés feltétlenül II. fokozat bíróság alá vette.

Ehhez képest a közigazgatási bizottság az I. fokozat ítéletet a felhozott indokok alapján helybenhagyta. A miről a szécsényi járás főszolgabírája a felterjesztett ügyiratok visszaadása mellett értesítéssel rendeltetett azszal, hogy jelen ítélet ellen kihirdetésekor azszal, további 3 nap alatt pedig írásban a földmiv. m. kir. minisiterhez fellebbezésnek van helye. Balassagyarmaton, 1909. évi február hó 13-án. Frómy a. k. főispán elnök.

Másolat. M. kir. Földművelésügyi Minisiter 46259/VII. 8. szám. A bizottságnak folyó évi február hó 13-án tartott ülésén 5016/909. sz. a. hozott és a folyó évi március hó 26-án 1146. sz. a. kelt jelenléssel felterjesztett azt a másodfokú ítéletet, mely a szécsényi járás főszolgabírája 361/908 számú elsőfokú ítéletét helybenhagyta Oszterreicher Lajos sárgyalusi lakos vizszel hamisított tejnek forgalomba hozatala miatt elkövetett kihágásért az 1895 évi XLVI. t.-c. 3 §-ának e) pontja alapján 2 napi elzárás és 4 §. a behajthatatlanság esetén további 5 napi elzárással helyettesítendő 100 korona pénzbüntetésre ítélté, a felmerült 8 kor. vegyvizsgálati díj megfizetésére kötelezte és elrendelte, hogy a jogerős ítélet marasztalt költségén egy — egy ízben, a Salgótarjáni Lapok, Nógrád-vármegye — Nógrád Honti Híradó című lapokban közléstessék marasztalt díjnak fellebbezése folytán felülvizsgálat alá vettém, és ennek eredményéhez képest következőleg ítéltém. Az ítélet helyes indokainál fogva helyben hagyom. Kihirdetése a büntetés teljesítése ellen felhozott kifogások figyelembe nem vehetők, mert az elsőfokú ítélet meghozatala után azjól követt el a kihágás és ezért a végrehajtási rendelet 22 §-a értelmében visszahívandó kellett büntetni. Idézetként jelentése melléklettel idezártan visszaküldöm azszal, hogy jelen ítéletből az érdekelték értesítendők. Budapest, 1909. évi június 28-án. A minisiter megbízásából Rott Dorottya k. k. minisiteri tanácsos. 386/909. Ezen másolatok minisiteri Szécsény, 1909. augusztus 16.

Baross, főszolgabíró.

997/1909 vhtó szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a bgyarmati kir. törvényszéknek 1909. évi 5742. sz. végzése következtében dr. Szemere Károly bpesti ügyvéd által képviselt Bacskay Samuné javára 50 kor. s jár. erejéig 1909. évi június hó 16 n. foganatosított biztosítási végrehajtás útján felülfoglalt és 2784 koronára becsült következő ingóságok u. m.: áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbíróság 1909. évi V. 476/3. számú végzése folytán 50 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi márc. hó 31 napjától járó 6% kamatai, 1/2% vtódij és eddig összesen 52 kor. 21 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Salgótarjában, vhtást szenvedettnek a piactéren levő üzletében leendő megtartására 1909. évi szeptember hó 10-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Salgótarján, 1909. aug. 19-én.

Krúdy Dezső, kir. bir. végrehajtó.

662/1909. sz. vhtó.

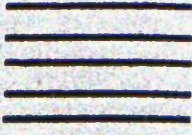
Árverési hirdetemény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1909. évi 2477. számú végzése következtében dr. Cziner Miksa rimaszombati ügyvéd által képviselt Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank részv.-társ. javára 300 kor. s jár. erejéig 1909. évi május 14 n. foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 800 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: a salgótarjáni izraelita templomban I. sor 2. sz. és I. sz. 4 sz. a. levő templom ülőhelyek és azokkal járó mindennemű jogok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbíróság 1909. évi V. 389 2. sz. végzése folytán 147 kor. 47 fillér tőkekövetelés, ennek 1909. évi aug. hó 15 napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódij erejéig Salgótarjában a kir. járásbíróság árverési termében leendő megtartására 1909. évi szept. 2-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Salgótarján, 1909. aug. hó 19-én.

Krúdy Dezső, kir. bir. végrehajtó

Egy ház
eladó.

Cím a Boros nyomdában.

Cipész műhely.**Felsőrész készítés.**

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy jó hírnevű

cipész műhelyemet

ismert Salgótarjában, Iskola-utca a Rákos-féle gyógyszerár után levő házban megnyitottam.

A tisztelt Kartársaknak pedig cipő felsőrészeket a leg-szebb kivitelben fogok készíteni.

Midőn a n. é. közönség szíves támogatását kérem, maradtam

teljes tisztelettel.

Schvarcz Tivadar

cipész mester.

Gramophon 3 lemezzel 15 forint. Óriási gramophon 25 forint. Új két oldalon játszható lemezek 50 kr., 1 frt., 1 frt. 50 kr. 2 frt. Phonográf 3 frt. 90 kr.

Hengerek 75 kr. kapható:

Jelsavszky Károly

Salgótarján, Hirsch-kolónia.

Két kétszobás, vagy egy négyszobás lakás
konyha, éléskamra, pince és egyéb mellékhelyiségekkel együtt
november 15-étől kiadó.
Felvilágosítást ad Márer Lajosné.

Kiváló gyógyhatású

erős tápszertartalmazó

TOJÁS és CSOKOLÁDÉ
COGNAC.

Különösen lábbadozók, aggók, betegek és gyermekek erősítésére is, orvosok által nagyon ajánlatik.

Kizárólagos egyedüli elárusítási hely Salgótarjában:

Gádor Zoltán fűszer és csemege üzletében.